

**Karolinska
Institutet**

MC.20230131

Bevakning av ny information om bioetik med fokus på hälso- och sjukvårdsetik. Januari 2023.

Research och sammanställning görs av Marie Chenik. Etikbevakningen är resultatet av ett ideellt arbete som startade juni 2016. Nyhetsbrevet skickas en gång/vecka till den som önskar prenumerera. Anmälan till marie.chenik@ki.se Varje månad publiceras en sammanställning av nyhetsbrevet på: [Praktiskt om etik | Karolinska Institutet \(ki.se\)](#)

Synpunkter och förslag välkomnas!

Postal address
Karolinska Institutet
171 77 Stockholm
SWEDEN

Visiting address
Tomtebodavägen 18A
Stockholm

Telephone
+46-8-524 80 000, switch

E-Mail
marie.chenik@ki.se
Web
ki.se

Org. number 202100 2973

Vecka 4

SOU 2022:70. Publicerad 18 januari. [En uppväxt fri från våld \(regeringen.se\)](#)

SOU 2022:71. Publicerad 20 januari. [Tryggare hem för barn - Regeringen.se](#)

IVO. Rapport. [Delredovisning av den nationella sjukhustillsynen \(ivo.se\)](#) ; Akil Awad. [Läkaren om IVO-kritiken: ”Inte förvånad – tycks bli ännu värre” \(tv4play.se\)](#)

Elin Karlsson. [Sjukhusläkarna: Äntligen har alla insett att regionerna har brustit \(lakartidningen.se\)](#)

SKR. Rapport. Den statliga styrningen av sjukvården har under flera decennier blivit alltmer omfattande och detaljerad och fått en rad negativa konsekvenser. [Statlig styrning och lokalt självstyre | SKR](#)

Personalen gav inte HLR direkt. [Patient avled efter fördröjd HLR - kliniken gör lex Maria-anmälan \(lakartidningen.se\)](#)

Kallelser i kuvert med dubbla fönster och mottagningens namn strider mot dataskyddsförordningen, enligt IMY. [Region Dalarna får sanktion för avslöjade data om patienter - Dagens Medicin](#)

Ingrid Eckerman, Bertil Kågedal. [Medicinska åldersbedömningar – skandalen fortsätter \(lakartidningen.se\)](#)

Prioritering. [Moderaterna föreslår att gängkriminella ska få betala för vårdkostnaderna | SVT Nyheter](#)

Slut replik. Torbjörn Tännsjö. [”Alla konspirationsteorier är farliga – även de religiösa” - DN.SE](#)

I Västra Götalandsregionen utbildas barnmorskor om hur de kan identifiera och samtala med kvinnor som är könsstympade. [Så kan vården motverka könsstympning | Vårdfokus \(vardfokus.se\)](#)

Åsa Mörner. [Vårdförbundet: ”Det finns ingen ursäkt för obstetriskt våld” | Vårdfokus \(vardfokus.se\)](#)

Etikforskare från länder runt om i världen har omarbetat Internationella etiska koden för sjuksköterskor. [Etiska koden reviderad: ”Vi får aldrig glömma att lyssna på patienternas vilja” | Vårdfokus \(vardfokus.se\)](#)

Hans Ruin. [”Vi måste prata om AI utan att förfäras eller förföras” | Forskning & Framsteg \(fof.se\)](#)

Debatt. Sam Polesie, David Sundemo. [Låt inte artificiell intelligens bli ett hot mot läkarutbildningen \(lakartidningen.se\)](#)

Lindsay Jarrett. [Four Recommendations for Ethical AI in Healthcare - Center for Practical Bioethics](#)

Holly Else. [Research Summaries Written by AI Fool Scientists - Scientific American](#)

Derek O'Connell. [Chat GPT and Student Writing: Some Practical Reflections | Blog of the APA \(apaonline.org\)](#)

Maria Fidelis Manolo. New Video: “*Integrating Palliative Care at the Emergency Department*”. (99+) [Integrating Palliative Care at the Emergency Department | Maria Fidelis Manalo - Academia.edu](#)

Speakers of the recent conference on *Ethical Considerations in Research for Pediatric Populations* discuss the current challenges around pediatric research: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2666634022005220>

Tomczyk M. et al. Published Online First: 06 January 2023. [‘How is it possible that at times we can be physicians and at times assistants in suicide?’ Attitudes and experiences of palliative care physicians in respect of the current legal situation of suicide assistance in Switzerland | Journal of Medical Ethics \(bmj.com\)](#)

KI etikseminarium om autism. **30 januari kl. 10.30-12.30.** Digitalt via Zoom alt fysiskt på plats föreläsningssal Atrium Nobels väg 12B Campus Solna. [Etikrådets seminarium om autism | Karolinska Institutet Nyheter \(ki.se\)](#)

Vecka 3

Det är något som jag tänker mycket på i dessa dagar... Varför är vi alla i slutändan så hjälplösa inför det onda som sker runt omkring oss? [Rescue hopes fade after Russian attack on Dnipro | Reuters](#)

Från den 1 mars 2023 gäller nya föreskrifter och allmänna råd om psykiatrisk tvångsvård och rättspsykiatrisk vård. [HSLF-FS 2022:62 \(socialstyrelsen.se\)](#)

Vem får läsa innehållet i en journal – och när? [Då får du läsa din frus journal \(lakartidningen.se\)](#)

Beslutet att lägga ned utredningen kommenteras av SLS delegation för medicinsk etik. [Utredning om medicinska åldersbedömningar stoppas av regeringen - Svenska Läkaresällskapet \(sls.se\)](#)

IVO. Ny rapport. [Allvarliga missförhållanden på SiS särskilda ungdomshem för flickor | IVO.se](#) ; [Tillsyn av SiS särskilda ungdomshem \(ivo.se\)](#) ;

Debatt. När socialtjänstens utredningar kring barn som far illa brister har domstolen ett ansvar att återförvisa ärendet för vidare utredning. [Akademikerförbundet: Jurister har också ansvar för rättssäkra LVU-utredningar | SvD Debatt](#)

Karin Thunberg, Staffan Löwstedt. [Staffan Bergströms sista strid - Kulturmagasinet \(svd.se\)](#)

Ny studie. Hu K et al. *Risk of Psychiatric Disorders Among Spouses of Patients With Cancer in Denmark and Sweden*. JAMA Netw Open. 2023;6(1):e2249560. doi:10.1001/jamanetworkopen.2022.49560 ; Läs mer. [Tufft för partner till cancersjuka - Dagens Medicin](#)

Frida Losell. ST-läkare, Rehabiliteringsmedicin, Ängelholms sjukhus. [I livets slut förväntas vi alla passa in i den »palliativa mallen« \(lakartidningen.se\)](#)

Debatt. [Lena Andersson: Vårdapparaten skapar vanmakt | Lena Andersson | SvD Ledare](#)

Debatt. Torbjörn Tännsjö, professor emeritus i praktisk filosofi: ["Religion är den djärvaste konspirationsteorin av alla" - DN.SE](#)

Replik. Patrik Stigsson. ["Att religionerna talar i bilder innebär inte att de är falska" - DN.SE](#)

Ole Petter Ottersen. [Vi kan inte acceptera avtal som bryter mot vår värdegrund - Ole Petter Ottersen, president Karolinska Institutet \(ki.se\)](#)

Dr Madeline Li has helped hundreds of patients die. Now she has doubts about Canada's assisted dying programme. [Who can die? Canada wrestles with euthanasia for the mentally ill - BBC News](#)

Guidry-Grimes, Laura et al. *"Louisiana's 'Medically Futile' Unborn Child List: Ethical Lessons at the Post-Dobbs Intersection of Reproductive and Disability Justice"*. Hastings Center Report 53 (2023): 1– 4. <https://doi.org/10.1002/hast.1449>

Rees, M. (2023). Patient autonomy and withholding information. Bioethics, 1– 9. <https://doi.org/10.1111/bioe.13130>
"We are not out here for wages. We are out here because we want the patients' safety".

The 7,000 nurses who went on strike in New York say the 19% pay hike that hospital management offered them was never the main issue. [New York nurses strike: Key takeaways | CNN Business](#)

Abstract book of the EACME Annual Conference 2022 *"Enhancing Dialogue to Bridge the Gaps in Bioethics"*. **See attachment.**
Jobb. PhD student in Practical Philosophy. Closing date: 31 January 2023. [PhD Student Positions - Stockholm University \(su.se\)](#)

January 24. *The Power of Artificial Intelligence for Advancing Health Equity*'. University of Zurich. [Webinar Registration - Zoom](#)

25 januari. Online seminar. Speakers: Dr. Erik Malmqvist, Dr. Olle Blomberg. Chair: Professor Lubomira Radoilska (University of Kent). [Scientific Authorship and Collective Responsibility Tickets, Wed, Jan 25, 2023 at 12:00 PM | Eventbrite](#)

27 februari. Online. [Självvald/brukarstyrd inläggning - förhållningssätt och bemötande - Socialstyrelsen](#)

3 February 13:00–14:30 (Online). [Ethics in citizen science - Centre for Research Ethics & Bioethics \(CRB\) - Uppsala University, Sweden \(uu.se\)](#)

Vecka 1+2

Ett nytt år har börjat. Jag har fått min anknytning på KI/Institutionen Lime förnyad ett år framåt och det betyder att jag kan återuppta mina utskick av nyhetsbrevet.

Nyheter som kommer från världens alla håll är sällan goda nuförtiden. Kan 2023 ändå visa på en vändning? Vi ska i alla fall noga följa vad som händer!

Ukraine: Zelenskyy. New year message. <https://youtu.be/XqNrvIHoY0g>

IRAN: UN Human Rights. At least 100 people have now been sentenced to death or charged with capital offences in connection with the protests in Iran. 7 January 2023. Executions of Mohammad Mehdi Karami, 22, and Seyed Mohammad Hosseini, 39, who were sentenced to death after taking part in the demonstrations. 9 januari. Serious concerns at news of imminent execution of Mohammad Ghobadlou and Mohammad Boroughani arrested during protests.

Förvaltningsrätten. [Domen: Rätt av IVO att stänga vårdcentral i Eskilstuna | SVT Nyheter](#)

Debatt. Magnus Löndahl, docent och överläkare. [”Patientsäkerheten kräver att lex Maria tas på allvar” - DN.SE](#)

Läs mer: Magnus Löndahl. [»Definiera chefläkarens roll i lagen« \(lakartidningen.se\)](#)

Debatt. Magnus Andén, Riksföreningen JAG, och Lise Lidbäck, Neuro. [”Alla har rätt att kommunicera” - Dagens Medicin](#)

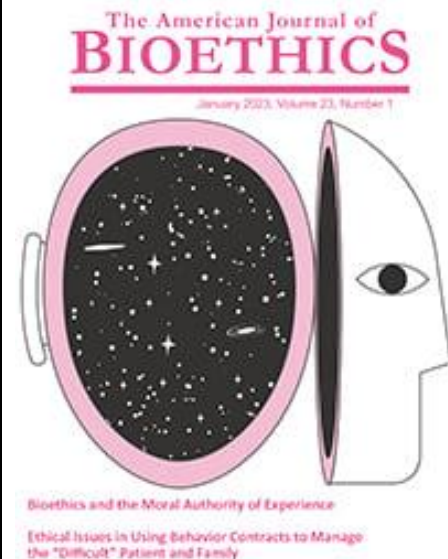
Stockholm blev förra hösten först ut i landet med att anställa en läkare på kommunnivå. [Förre kommunläkaren avråder andra kommuner från att anställa läkare \(lakartidningen.se\)](#)

Debatt. Kommunal. [Äldreomsorgen havererar om inget drastiskt görs \(expressen.se\)](#)

Debatt. Sten Widmalm. [”Byråkrati och etikregelverk kväver den fria forskningen” - DN.SE](#)

Nytt. [Riksrevisionen granskar lärosätenas skydd av forskningsdata | Riksrevisionen](#)

Digital delning av personuppgifter – en av årets nya lagar. [Här är några av regeländringarna för vården 2023 - Dagens Medicin](#)

Ryan H. Nelson et al. (2023). *Bioethics and the Moral Authority of Experience*. The American Journal of Bioethics. <https://doi.org/10.1080/15265161.2022.2127968>

Autumn Fiester & Chase Yuan (2023). *Ethical Issues in Using Behavior Contracts to Manage the “Difficult” Patient and Family*. The American Journal of Bioethics. <https://doi.org/10.1080/15265161.2021.1974974>

More about a new project. 3 Januari 2023. [Literature review \(brief\) - disagreements in the care of critically ill children - The Nuffield Council on Bioethics \(nuffieldbioethics.org\)](#)

Brianna Moore, Rosalind McDougall. [Exploring the Ethics of the Parental Role in Parent-Clinician Conflict - Moore - 2022 - Hastings Center Report - Wiley Online Library](#)

Skowronski, George et al. *“Raising the Dead? Limits of CPR and Harms of Defensive Practices”*. Hastings Center Report 52, no. 6 (2022): 8– 12. <https://doi.org/10.1002/hast.1442>

Gilbertson L, Savulescu J, Oakley J, et al. *Expanded terminal sedation in end-of-life care*. Journal of Medical Ethics. 21 December 2022. <http://dx.doi.org/10.1136/jme-2022-108511>

McCadden M et al. *Evidence, ethics and the promise of artificial intelligence in psychiatry*. Journal of Medical Ethics. Published Online First: 29 December 2022. <http://dx.doi.org/10.1136/jme-2022-108447>

Ludewigs S et al. *Ethics of the fiduciary relationship between patient and physician: the case of informed consent*. Journal of Medical Ethics Published Online First: 23 December 2022. <http://dx.doi.org/10.1136/jme-2022-108539>

Anderson, E. E. et al. (2023). *Engaging key stakeholders to overcome barriers to studying the quality of research ethics oversight*. Research Ethics. <https://doi.org/10.1177/17470161221138028>